

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק

אבדק"ק צאנז-קלויזענבורג זעקללה"ה

גליון ג"ו

[תשפ"ה]

שנה מ'

ליקוט על ראש השנה

בגמ' (ביצה טז.) כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה וכו' מאי קראה תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו וכו' וכתוב כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב, מאי משמע דהאי חק לישנא דמזוני הוא דכתיב ואכלו את חוקם אשר נתן להם פרעה עיי"ש, והדבר מפליא שלא מצא ללמוד ענין חשוב כזה אלא מכהני פרעה הטמאים.

ונראה לומר במה שקרא הכתוב למזוני בלשון חוק, שההוראה בזה למ"ש (קידושין גב.) ראת מימך חיה ועוף שיש להם אומונות והן מתפרנסין שלא בצער, והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער, אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי עיי"ש, ולזה חוק לישנא דמזוני להורות שמי ששומר חוקי התורה הריהו ניוון שלא בצער מידו הגדולה של הנותן להם לכל בשר הון ומפרנס אף לכפירים השואנים לטרף, ואם אין לאדם מזונות אין זאת אלא בגלל שהוא מפיר חוק ופרק מעליו עול תורה. אלא שהתמיה מתעוררת בזה לפעמים כשנדמה בהשקפה ראשונה שהמציאות סותרת כלל זה, כי עינינו הרואות הרבה גוים ופושעים שאין משמשים את קונם ומתפרנסים שלא בצער ובלי שום טורה.

וביאור הענין על נכון כפי המבואר בספה"ק היא, דהנה מודעת זאת דשכר מצוה בהאי עלמא ליבא (קידושין לט:) אלא היום לעשותם ומחר לקבל שכרם (עירובין כב.), וזאת לאשר יעקב ועשו נתחלקו בנחלת שני עולמים יעקב קיבל עולם הבא ועשו בחר לו חיי עולם הזה, ולפיכך לא כל אדם זוכה לשתי שולחנות (ברכות ה:), וכדאשכחן נמי ביעקב אבינו (רש"י בראשית לו, ב) שביקש לישב בשלוח קפץ עליו רוגזו של יוסף צדיקים מבקשים לישב בשלוח אמר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא שמבקשים לישב בשלוח בעולם הזה עיי"ש. כי עשו שאין לו חלק לעולם הבא קיבל חלקו בעולם הזה, ואף המצוות שעושה אי פעם, שהרי כל נברא ואף גוי לפעמים עולה בדעתו איזה רצון טוב וכמ"ש (אבות פ"ד) אין לך אדם שאין לו שעה – הוא אוכל שכרו בעולם הזה, ועיקר פרנסתו ניתן לו ע"י הסמ"א וע"ד (אבות יב, כג) משגיא לגוים ויאבדם, ואילו ישראל קדושים רב טוב צפון להם בעולם שכולו טוב שיהיו ניוונים ונהנים מזויו השכינה, ולפיכך קשה

מאוד שיקבלו איזה דבר בעולם הזה, ורק משום שנברא לשמש את קונו בהכרח הוא לתת לו כטפל נוסף על העיקר גם צורכי עולם הזה כפי שיספיק לו לשמש את קונו, וממילא אם מעשיו רעים ואינו משמש את קונו הוא מקפח את פרנסתו.

ועל זה אמר התנא (אבות פ"ד) אין בדינו לא משלות הרשעים ואף לא מיסורי הצדיקים, כי הרשעים יש להם שלוח מסטרא דטומאה וב"ה שאין בדינו משלוח זה, אמנם אף מיסורי הצדיקים אין לנו, שהם מתיסרים ביסורים של אהבה כי את אשר יאהב ה' יוכיח, ואילו אני מתייסר מחמת שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי, ואלמלי הייתי מקבל מהסט"א בודאי שהיה לי משלות הרשעים גם אחרי שהרעותי את מעשי, אבל וכי איזה אדם מישראל רוצה לקבל מהטומאה, הלא בכלל הבזויים שפסולים לעדות הוא זה שמקבל מעכו"ם בפרהסיא (סנהדרין כו:), ובקב הישר (פרק צח) מבואר שזה המכוון במ"ש (מגילה יב.) שנתחייבו כליה מפני שנהגו מסעודתו של אחשוורוש כי לא אכלו שם מאכלות אסורות אלא מפני שינקו מסיטרא דיליה עיי"ש באורך, הרי שאף מגוי אסור ליהנות ומכל שכן להיות סמוך על שולחן הקליפות, וכל בר ישראל מעדיף לגווע מרעב אלף פעמים ביום ובלבד שלא לקבל מהסט"א ח"ו.

וזה הרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי דייקא, רצ"ל הפרנסה שלי שמוגיע לי בתור יהודי ואת קפחתי על ידי הורעת מעשי, ואילו פרנסה שאינה שייכת לי דהיינו פרנסה מסטרא דטומאה זאת אפשר לקבל כמה שרוצה, ואדרבה כפי מה שיוסיף ברשתו יקבל יותר משלות עולם הזה, אבל כל נפש ישראל סולדת מפרנסה כגון זו.

וזה ענין קציבת המזונות ביום טוב של ראש השנה, שלפום ריהטא קשה להבין מה שביום נשגב כזה שבו ספרי חיים וספרי מתים פתוחין – דהיינו מי יזכה לחיים ונצחיים לעולם הבא (ר"ה טו: תוד"ה ונחתמין), שפעמיים דנים על כך בראש השנה וליום הדין של לעתיד (שם), ומי לא יירא כהיום הזה וכי איזה יהודי נותן דעתו ביום זה על מזונות ודירה נאה וכיו"ב. אמנם עיקר הדין בזה הוא על מקור מוצא פרנסתו, אם יקבל מחייתו ממקור הקדושה – משפט לאלקי יעקב, או שח"ו יהא ניזון מסט"א ככהני פרעה.

וזהו אומרם האי חק לישנא דמוזוני, לשון רבים, רצ"ל שיש שני בחינות ואופנים במזונות, הא' חק לישראל ממשפט לאלקי יעקב, והב' ואכלו את חוקם אשר נתן להם פרעה, ועל דבר זה תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו לעורר את העם לתשובה (רמב"ם פ"ג מתשובה ה"ד), להתפלל כל היום ולבקש מהשי"ת שיהא מעביר

ראשון ראשון מרכה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים כדי שתזכו לקבל פרנסה מאלקי יעקב.

(מתוך ד"ת בשיעור חורש"י פר' בה"ב תשמ"ב לפ"ק – שנה כ"ב, גליון ל"א)

בעניני עבודת השי"ת צריך האדם להיות שמח וטוב לב. המגן אברהם (או"ח, תקפד ס"ק ב) הביא בשם הזוה"ק, שכיום טוב של ראש השנה אסור להתוודות ולהזכיר חטאים. כדינוב נהגו לומר בימי ראש השנה ויום כיפור, ולא ראו שם דמעות, אף בשעת אמירת הוידויים, ואילו בשמחת תורה אמרו בין ההקפות תפלות יהי רצון מהחיד"א [שבצאנו לא נהגו לאומרם], ואז הרכו האדמו"רים מדינוב והחסידים בכייה. אצל כמה צדיקים נהגו לומר בניגון את הוידויים, אשמנו ועל הטא.

ביאור הדברים, כי אכן צריכים לבכות ולהתעורר בתשובה על שחטאנו להשי"ת והרבינו להכעיסו, אבל בו בזמן צריכים לשמוח שאנו לכל-הפחות מכירים בחטאינו ומצטערים עליהם, ואנו לא בגדר הכתוב (משלי ל, כ) אכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי און. לפי שפלות ערך נפשנו הפגומה ודעתנו הנבערת, היינו מתדרדרים עד שאול להיות כגויי הארצות, ורק בחסדי ה' שגברו עלינו נשארנו ביהדותנו. על זה לבד צריכים להודות לה' ולברך שלא עשני גוי. עצם זה שהאדם יודע שחטא ומתעורר לתשובה, זהו חסד עליון.

ידוע מה שכתב זק"ה ק"ז"ע בייטב פנים (מאמר יפה לעינים, אות יח) בשם זק"ה ק בעל ישמח משה זי"ע, לפרש הכתוב (איכה ב, יט) קומי רוני בלילה וגו', שתיבת רוני משותף לבכי, כמשמעו, ולשמחה, על דרך הכתוב (ישעיה יב, ו) צהלי רוני, עיי"ש מה שפירש בזה.

לדרבנו אפשר לומר, שגם בשעת הבכיה והוידוי על החטאים, כשהאדם מפשפש במעשיו ורואה עצמו כנפש גרועה שלא הניח עבירה בתורה שלא עבר עליה, צריך להיות בשמחה וצהלה, ע"י שיתכונן בעצמו ויראה שעם כל חטאיו לא הסתלקה ממנו לגמרי נקודת האמונה ולא תעה אחרי כופרים ומשומדים, אלא מחזיק עצמו כיהודי ומתעורר לבכי והרטה על החטאים.

בדרך זו נבאר ענין התרועה בראש השנה, שמצאנו במשמעותו שני הפכיים. לפי דברי חז"ל (ר"ה לה) מורה התרועה על גנוחי גנה וילולי יליל, היינו כבי והרטה, ואילו בפסוק כתוב (עזרא ג, יג) קול תרועת השמחה. אלא התרועה מורה

לאדם, שגם בשעה שגונח ומילל על העבירות, לא יהיה בעצבות, אלא יתחזק בשמחה ויתבונן בחסדי ה' עמו, שאף שהרבה לחטוא, לא שכה את אלקיו ולא פרש כפיו לאל זר, שזה מוכיח שנותרה בו אמונת ה'.

רמז לזה אמר הכתוב (תהלים פט, טו), אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון. טוב לאותם אנשים שהם יודעי תרועה, שיודעים לפרש את סתירת משמעויות התרועה, שכאמור רומז לגניחה ולשמחה, ומבינים שגם בעת התשובה והכביה צריכים לשמוח על אשר, באור פניך יהלכון, שהולכים באור פני ה' ולא עזבו אותו.

זהו נקודת השמחה בתוככי בכיית התשובה, ולכן אומרים את הלשון, חטאנו לפניך, שגם בעת החטאים היינו לפניך, לפני ה', ולא מרדנו בו חלילה. גם כשגונחים ומייללים על החטאים, מכסים אותם בשמחה על שלא נכבה אצלנו נקודת היהדות, ועם כל שפלותנו עשינו הכנה לקראת יום המשפט, קנינו מחזורים וחזרנו אחר אתרוג כשר, וגם על זה צריכים לתת שבה והודיה להשי".

בזה נפרש הכתוב (נחמיה ה, ט), ויאמר נחמיה וגו' לכל העם, יום קדוש הוא לה' אלקיכם, אל תתאבלו ואל תבכו, כי בוכים כל העם כשמעם את דברי התורה. פירש רש"י, כי בוכים כל העם – מפני שלא קיימו התורה כראוי. עם כל זה אמר להם נחמיה (שם י), לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדנינו ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוכם. אכן הכתוב מסיים (שם יב), וילכו כל העם לאכול ולשתות ולשלוח מנות ולעשות שמחה גדולה, כי הבינו בדברים אשר הודיעו להם. וצריך להבין כוונת סיום הפסוק, כי הבינו בדברים אשר הודיעו להם.

אלא שבאותו זמן עלו בני ישראל לארץ מן הגולה, שם היו שקועים שבעים שנה, שבמהלכם עמד עליהם נבוכדנצר הרשע להחמיאם בצלם הזהב שעשה. אחר כך החטיאם אחשורוש כשנהנו מסעודתו, ובנוסף לזה נשאו נשים נכריות, והתקיים אצלם מאמר הכתוב (שם יג, כד) בניהם חצי מדבר אשדודית ואינם מכירים לדבר יהודית וכלשון עם ועם.

לפי רוב המלמולים וההרפתקאות שעברו על בני ישראל, היה עלול לקרות, מטבע הדברים, שאלו שעלו לארץ ישראל אחרי שבעים שנה, שהיו כבר דור שלישי כבבל [אם נחשוב כל דור עשרים שנה], לא יבינו כלל את הלימוד. אולם כאשר קראו לפניהם בספר תורת האלקים (שם ה, יח), המו אוזן קשבת, ולא היה קץ לשמחתם כשנוכחו שהם מבינים את דברי התורה.

לבן אמר נחמיה לבני ישראל, פליטי הגולה, אל תתאבלו ואל תבכו, כי לא אברה תקוותם, וזאת משום כי בוכים כל העם כשמעם את דברי התורה, שהם התעוררו לתשובה מכח לימוד התורה, ומכאן הוכחה שגם בעבודתם לא עזבם אלקיהם, נשאר בהם נקודת היהדות ולא נאבדו לגמרי. לכן סיים הפסוק, וילכו כל העם לאכול ולשתות ולשלוח מנות ולעשות שמחה גדולה כי הבינו בדברים אשר הודיעו להם, פירוש ששמחו בזה שהם עדיין מבינים את דברי התורה ומתעוררים לתשובה, שזה מוכיח שלא אברה תקוותם, וברוב שמחה הלכו העם לאכול ולשתות ולעשות שמחה גדולה.

באמור זהו יסוד דרך הבעש"ט הק', לא להרבות בבכי לבד, שעל ידה עלולים להגיע לעצבות, שהיא חמורה מעבודה זרה (עי' הגל מהנה אפרים, פרשת ויחי ד"ה יהודה אהה), אלא יחד עם הבכיה על מה שחיסר ופגם, צריך לשמוח עם מעט הטוב שיש בו, ועל עצם זה שהוא מודאג ולכו נשבר לרסיסים בגין חטאיו נגד הבורא הגדול ועל שהוא לא זוכר את הש"ס עם כל דיבורי התוספות.

אכן צריך לבכות ולהתמרמר על שאינו יושב באהלה של תורה ולא זכה לסיים כמה פעמים את הש"ס, אבל לעומת זה חייב לדעת שמעצבות לא יצא לו שום דבר טוב. עליו להתחזק ולשמוח עם המעט שכן זכה ללמוד, אם אלו כמה פרקי משניות או מה שמעביר את הסדרה עם פירוש רש"י מדי שבת בשבתו, ועל שמאמין ויודע שיש תורת משה, כי גם למעט הזה זכה בחסדי ה' שלא תמו ורחמיו שלא כלו.

*

בשארם מישראל משכים באשמורת הבוקר לאמירת סליחות, וזוכר באופן משכבו בלילות והשכמתו בשעה מאוחרת בכל ימות השנה, עלול ליפול לעצבות ולדמות שאין לו תקוה. אמנם, בעת שהוא צריך להתחזק בשמחה והודיה להש"ת, שלכל-הפחות בימי הסליחות הוא משכים לאמירת סליחות, בעוד הרבה יהודים, שתעו וסרו מן הדרך, לא משכימים גם בימים אלו ובכלל אינם מתעוררים לתשובה.

בן יכול להתחזק בזה שהתגבר על יצרו וקם באשמורת הבוקר, לא כמו אלו שמחמת עצלותם להשכים, אומרים את סדר הסליחות בלילה [אינני מתכוון לאלו שעושים כך בתור מנהג מקדמת דנא, אלא מאלו שהנהיגו כן בעצמם לצורך נוחיותם], ובגין כך ישמח בחלקו וישבח את הש"ת על נקודת האמונה והמצוות, ועל להבת הצדקה שעדיין יוקדת בקרבו.

ממעם זה נהוג אצלנו לומר קדיש תתקבל בימים הנוראים, בניגון של שמחה. גם בתוך התפלה מזמרים כמה פיוטים, כמו מלך עליון ועוד, וגם בשאר הפיוטים, כמו לא-ל עורך דין, לא מרבים בכבי או בניגון עצב. להורות, שגם כשמתפללים לפני השי"ת בלב נשבר ונדכה, מתוך התבוננות על המרחק העצום בינינו לצד הקדושה ועל השגתנו הקלושה ביהדות, צריכים בסוף התפילה להתחזק בשמחה, שלכל-הפחות זכינו להתפלל אל השי"ת מקרב הלב. אף שלא התפללנו ככוונה ראויה, אבל נענענו בשפתינו, ומבקשים שעקימת השפתים יעלו ויתקבלו לרצון. גם כשאומרים את הפיוטים בהשתפכות הנפש, צריך להיזהר מלבוא לעצבות, לא לשכוח שעלינו להודות להשי"ת גם על מעט התשוקה הרוחנית שיש בנו בגודל חסדו יתברך.

(מתוך ד"ת בשיעור חורש"י פרשת תבא שנת תשמ"ב לפ"ק – שנה כ"ב, גליון מ"ז)

נראה לבאר המדרש (ויק"ר כט, ג) בשעה שהקב"ה יושב ועולה על כסא דין בדין הוא עולה מאי מעם עלה אלקים בתרועה, ובשעה שישראל נטלין את שופריהן ותוקעין לפני הקב"ה עומד מכסא הדין ויושב בכסא רחמים דכתיב ה' בקול שופר, ומתמלא עליהם רחמים ומרחם עליהם, והופך עליהם מדת הדין לרחמים. ובתקדם עוד לבאר הגמרא (ר"ה לז:) אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבונו של עולם מפני מה אין ישראל אומרים שירה לפניך בראש השנה וביום הכפורים, אמר להם אפשר מלך יושב על כסא דין וספרי חיים וספרי מתים פתוחין לפניו וישראל אומרים שירה עכ"ל, ולהבין בעי דהלא גם מלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזון מבוא יום הדין ומה עלתה על דעתם שישראל יאמרו שירה. והקדמונים האריכו למעניתם לבאר מה צורך בספרי חיים וספרי מתים גם שניהם, והלא די באחד מהם, וכגון ספר החיים, ומו שאינו מן כל הכתוב בספר לחיים בידוע שנגזר דינו למיתה ח"ו.

ונראה שמלאכי השרת חשבו שראוי בימים אלו ליתן שבח והודיה להחותך חיים לכל חי, הטוב ומטיב לרעים ולטובים ומרבה לסלוח, הקצר בועם ומאריך אף ועד יום מותו מחכה לו לתשובה, ולכן שאלו מפני מה אין ישראל אומרים שירה לפניך בראש השנה וביום הכפורים על רוב חסדך עמהם. ברם גלוי וידוע לפני הודע תעלומות סתרי כל חי שבני א' חי אינם חפצים בחיים שכאלו, ושבח אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים עדנה, וכי למה לי חיים למלא את כריסי בלחם ובשר, ולהכעיס עוד את השי"ת כאלפי עבירות, עבדא דנהום כרסיה לא שוויא למריה ולמרתיה למאי מיתבעי (גיטין יב.). וזה ענין ספרי חיים וספרי מתים, דספרי מתים היינו מאלו שהחיים להם בגדר מיתה, והם נכתבים לחיים בעוד שבחפץ לבם היה להיכתב בין המתים. ומלאכי השרת שאלו

למה אין אומרים שירה על כך שאפילו כגון אלו זוכים בדין ונכתבים לחיים, ואמר להם הקב"ה דבזמן שהעולם כה שפל ומקולקל, עד שספרי חיים וספרי מתים פתוחים, איך יאמרו שירה על שנפקדו לחיים בעוד שנבחר להם מות מחיים.

וזה דבר המדרש בשעה שהקב"ה יושב ועולה וכו' ובשעה שישראל נוטלין את שופריהן וכו', היינו שבימים הקדושים כל אחד מפשפש במעשיו ורואה איך שעברה עליו שנה נוספת מלאה חטאים ופשעים וכעס ומכאובים, ומדי יום מתדרדר והולך כדרך שאמרו (קנינים ג, ו) זקני עם הארץ כל זמן שמזקינין דעתם מיטרפת עליהם, ומה יתרון לו בשנות חיים. אבל מבקשים זכרנו לחיים לא בגלל שאנו רוצים לחיות אלא שאתה מלך חפץ בחיים, כאמור (יהוה אל יח, לב) כי לא אחפון במות המת נאום ה' רצ"ל אף שהוא רוצה למות וחושב שיותר טוב לו כך, ועל זאת אנו מבקשים חיים למענך אלקים חיים. וזה ותוקעין לפני הקב"ה דייקא, דהם כשלעצמם אינם נבהלים ממדת הדין כי טוב להם מותם מחייהם, אלא שמוסרים נפשם עבור כבוד שמים לחיות על כרחם עוד שנה, והם תוקעים לבטל המקטרגים רק לפי שכך רצונו ית"ש. ואז הקב"ה עולה מכסא דין ויושב בכסא רחמים דכתיב ה' בקול שופר, רצ"ל שקול שופר שלהם היא רק למען ה'. ובוה גופא רואה בצר להם כי באו מים עד נפש עד שקצו בחייהם, ומתמלא עליהם רחמים ומרחם עליהם, ולכן הופך עליהם מדת הדין לרחמים.

(מתוך ד"ת בעידן רעוא דרעוין פרשת וילך תשכ"ו – שנה כ"ב, גליון מ"ח)

בשולחן המחר ליל ב' דר"ה שנת תש"ל לפ"ק

יש לכאר טעם הדבר שבסדר אכילת הסימנים בליל ר"ה מסמיכים אכילת קרא לאכילת רוביא (ועיין שו"ת דברי יציב או"ח סי' רנ"ב ורנ"ג). וגם צ"ב בנוסח הבקשה יהי רצון שירבו זכויותינו, דאם יש לו זכויות הרי בודאי שייזכרו ויבאו לטובה, ואם ח"ו נתמעטו זכויותיו במה ואיך יתרבו על לא דבר, והרי אמרו (בבא קמא ג.) כל האומר הקב"ה וותרן הוא וותרו חייו. ונקדים עוד לכאר דברי הפייטן (בפייט ונתנה חוקף) ותפתח את ספר הזכרונות ומאליו יקרא, וצל"ב כוונת אומר ומאליו יקרא דמה נפק"מ אם נקרא מאליו או על ידי מלאך.

ויבואר דהנה במצוות התורה ישנם דברים שהאדם עושה בפני עצמו, ובודאי שגם במצוות אלו אין ערוך לגודל השכר של כל מצוה ומצוה ועין לא ראתה אלקים זולתך, אבל גדול פי כמה שכר מצוה בדברים שעושה עם אחרים, וכגון המלמד את חבירו תורה או שמעורר אותו בדברי מוסר וחיוזוק, שמתוך כך חבירו הולך ולומד תורה או עושה מצוות ומעשים טובים, ונמצא שכל אותם המצוות ועשיות שחבירו עושה, כולל כל התוצאות הטובות שיוצמחו מזה לו

ולזרעו אחריו עד סוף כל הדורות, הכל נוקף גם לזכותו של זה המעורר כאילו הוא בעצמו עשה ופעל כל זאת.

זוה המכוון באומרו ותפתח את ספר הזכרונות, ושם כתוב הדר כל המצוות ומעשים טובים שעשה בעצמו, ובנוסף לכך ומאליו יקרא כל הדברים הטובים ופעולות של אנשים אחרים שנגרמו כתוצאה ממה שהוא פעל ועשה, ואשר כל אלו לא בא זכרונם בספר אבל הכל גלוי וידוע לפני הצופה ומביט עד סוף כל הדורות כי יביא חוק וזרון להפקד כל רוח ונפש, ואף על זאת שכרו הרבה מאוד על פי פעלו.

ועל זה תסוב בקשתינו יהי רצון שירכו זכיותינו, שהשי"ת יזמין לדינו מצוות כאלו שיש בהם זכות הרבים, ובשנה הבאה עלינו לטובה יהא לנו סייעתא דשמיא ועזר ממעל שהפעולות שלנו יתרבו מאליהם, דאפילו בשעה שאדם ישן על ממתו יתכן שיהיו זכיותיו מתרבים מאליהם על ידי שבשעה זו יושב אחד בבית המדרש ולומד מכה השפעתו, ומתוך כך ירבו זכיותינו לאין שיעור וגבול. ומסמיכים לזה הבקשה יהי רצון שיקראו לפניך זכיותינו, והיינו ע"ד ומאליו יקרא כנ"ל, שכל המצוות ומעשים טובים שנעשו בנרמתינו ייקראו ויבא זכרונם לטובה כאילו אנתנו עשינו אותם.

לעילוי נשמת

הרבני החסיד מוה"ר יוסף ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע א' דר"ה תשס"ב לפ"ק - ת. נ. צ. ב. ה.
הונצח ע"י בנו
הרבני החסיד מוה"ר אברהם מרדכי אסקל הי"ו

לעילוי נשבת

הרבני החסיד מוה"ר משה ב"ר יחזקאל שרגא ז"ל
נלב"ע א' דר"ה תשנ"ז לפ"ק - ת. נ. צ. ב. ה.
הונצח ע"י בנו
הרה"ח מוה"ר ניסן נח הורביץ הי"ו

מכון להוצאת דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוקללה"ה
שע"י איגוד חסידי צאנז
718.431.1055